

forslaget efter min Opfattelse er bygget paa urigtige Principer, og for det Andet, fordi jeg mener, at naar man ikke kan faae hele Spørgsmaalet under Overveielse, bør Statens Embedsmænd finde sig i Konjunkturerens Stigen og Falden ligesom Statens øvrige Borgere.

Ansvar: Jeg bad om Ordet paa Grund af en personlig Henvendelse til mig fra den ærede Folkethingsmand for Velle Amts 2den Valgkreds (Berg) i Anledning af et „Hør“, som jeg tillod mig at fremkomme med. Det gjaldt hverken Spørgsmaalet om Præstvalgretten eller Spørgsmaalet om den kommunale Valgret, men det gjaldt den snilde Sammenstilling af disse to forskjellige Rettigheder, som det ærede Medlem tilveiebragte. Det ærede Medlem gjorde en Sammenstilling mellem en Valgret, som jeg vil henvise til de høieste aandelige Rettigheder, vi i vort Samfund kunne komme til at udøve, og en Valgret, som han har et vist Paternitetsforhold til, nemlig den almindelige kommunale Valgret, hvilken gaar ud paa, at skaffe dem, der have den mindste Ydelse til Kommunen, den overveiende Indflydelse paa de kommunale Ydelsers Anvendelse. Jeg skal for Øvrigt ikke komme videre ind paa det ærede Medlems Foredrag, fordi det i det Hele taget bevægede sig paa Gebeter, som jeg ikke føler nogen Interesse for at komme ind paa. — Efter den Anledning, som er givet af den ærede sidste Taler (Holm), skal jeg derimod komme noget nærmere ind paa den egentlig nu foreliggende Sag, Spørgsmaalet om de af Regjeringen foreslaaede midlertidige Lønningsforhøielser for Statens Embeds- og Bestillingsmænd. Det ærede Medlem angav som Hovedargument for sin Stemmegivning for den motiverede Dagsorden, at han ikke vilde gaa ind paa nogen Lønningsforhøielse, før man kunde tage hele Administrationsordningen under Overveielse; men dette maa bero paa en fuldstændig Misforstaaelse fra det ærede Medlems Side af det foreliggende Forslag. Saa vidt jeg kan skjønne, gaar Forslaget nemlig aldeles ikke ud paa Lønningsforhøielser; men det gaar ud paa for det forestaaende Finantsaar 1874—75 at bevilge visse Procents Forhøielse af Lønningerne for Statens Embeds- og Bestillingsmænd. Jeg ser, at det ærede Medlem finder det morsomt, at jeg gjør denne Bemærkning; men jeg skal tilbagefalde i hans Erindring, at vi tidligere have haft saadanne midlertidige Tillæg, at de ganske vist ere bevilgede i nogle Aar, men at de derefter ere blevne nedsatte og tildels ere aldeles bortfaldne, endog uden at der kom nogen almindelig Ordning. — Naar det ærede Medlem som det andet Argument for, at han maatte stemme for Dagsordenen, anførte, at Lovforslaget i det Hele hvilede paa et urigtigt Princip, og naar han derved atter syntes at ville komme tilbage til den Betragtning, at det fornemlig skalde være de mindre Lønninger, som paa virkedes af de stigende Konjunkturer, men ikke

i samme Grad de større, kan jeg selvfølgelig delvis give ham Ret deri. Jeg tror imidlertid ikke, at det, der her foreligger for Betragtningen, alene er Spørgsmaalet om, hvorvidt en vis Klasse af Statens Embeds- og Bestillingsmænd er mere eller mindre haardt trykket ved de Konjunkturer, som nu have udviklet sig, ikke i et Aar, men i en Række af Aar. Jeg tror ikke, at det saa meget er det, man skal have for Øie, som ogsaa det, at der maa ligge en fornuftig Tanke til Grund for de Lønninger, som Staten har ansat for sine Embedsmænd, og det er dog vist — det vil det ærede Medlem sikkert ogsaa indrømme mig — at den tilstaaede Løn, enten man har over eller under 800 Rd., naar Forholdene udvikle sig, som de have udviklet sig i de senere Aar, ikke længere er tilstrækkelig til at opnaa, hvad der maa være tilfattet med at give den. Derfor maa ikke blot de smaa Lønninger, men ogsaa de noget højere stillede Lønninger tages med. Dersom det virkelig var saa, at de højere Lønninger i nogen væsentlig Grad kunde taale det Tryk, som jevnt stadig stigende Konjunkturer lægge paa dem, vilde det være besynderligt, om det i en saa stor Klasse af Embedsmænd som dem, der have over 800 Rd., skulde være saa uendelig sjældent, som det er, at se, at nogen Embeds- eller Bestillingsmand dør og efterlader sig Formue, naar han ikke har arvet. Man kan ikke godt antage, at der ikke ogsaa i denne Klasse af Statsborgere skulde findes saa forstandige Individuer, at de vilde se lidt ud over de daglige Nydelse og det daglige Forbrug. (N. Jensen (Randers Amts 2den Valgkreds): De stole paa Pensionen!). Ja, Pensionen er jo en Del af deres Løn, og altsaa have de ogsaa Ret til at stole paa den. Det ærede Medlem troede at finde et særdeles overveiende Argument i den Betragtning, at Statens Embedsmænd ikke, fordi Konjunkturerne et Dieblit gif dem imod, kunde vente at faae en Forbedring i deres Kaar, idet Ingen som Landmændene til Hjælp i de daarlige Aar. Nei, dette er sandt; men der er den Forskjel i Forholdet, at de daarlige Aar lykkeligvis ere Undtagelser, og at den senere Tids Udvikling er saaledes, at Landbostanden i det Hele taget Aar for Aar er gaaet fremad; herpaa er der overordentlig mange aldeles slaaende, afgjørende Beviser i vor hele Udvikling. Jeg har enkelte Gange haft Leilighed til at fremhæve nogle af disse Beviser, og et Bevis ligger aldeles klart i den overordentlig høje Pris paa Landeiendomme, som efterhaanden har udviklet sig; den maa være et afgjørende Vidnesbyrd om, at Landeiendomme nu kunne give en større Pengeaffastning, end de gjorde for 10—20 Aar siden. Der er endelig endnu en Ting, hvorpaa jeg skal henlede de ærede Medlemmers Opmærksomhed, og det er den, at 1,000 Rd. her og 1,000 Rd. der kunne være to overordentlig forskjellige Ting. En Familie, der bor i en Kjøbstad med en Indtægt af 1,000 Rd.,